

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

ՅԵՆԴՐԻՂ ԹԵՍԻՆԳՄՈ ԹԵՍՄԱՏ
I KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 70/06

12. september 2006

Rozsudok Súdneho dvora vo veciach C-145/04 a C-300/04

Španielske kráľovstvo/Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

M. G. Eman a O. B. Sevinger/College van burgemeester en wethouders van Den Haag

VYMEDZENIE OSÔB MAJÚCICH PRÁVO VOLIŤ A BYŤ VOLENÉ VO VOĽBÁCH DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU PRINÁLEŽÍ ČLENSKÝM ŠTÁTOM

*V tejto súvislosti sa však musí dodržiavať právo Spoločenstva a najmä zásada rovnosti
zaobchádzania.*

▪ Vo veci **Španielske kráľovstvo/Spojené kráľovstvo (C-145/04)** ide najmä o určenie toho, či je členský štát oprávnený rozšíriť právo voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú pobyt na európskom území, v tomto prípade na Gibraltáre.

Na účely umožnenia občanom Gibraltáru zúčastniť sa volieb do Európskeho parlamentu zriadilo Spojené kráľovstvo v roku 2003 nový volebný obvod, ktorým sa Gibraltár pripojil k existujúcemu volebnému obvodu Anglicka a vytvorilo osobitný zoznam voličov. Právo voliť v týchto voľbách sa tak priznalo občanom Únie a občanom Commonwealthu spĺňajúcim určité kritériá (qualifying Commonwealth citizens „QCC“), ktorí majú bydlisko na Gibraltáre.

Podľa Španielskeho kráľovstva sa však právo voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu priznáva iba občanom Únie. Okrem toho, Španielsko tvrdí, že Spojené kráľovstvo tým, že rozhodlo o pripojení územia Gibraltáru k existujúcemu volebnému obvodu v Anglicku,

porušilo prílohu I zákona z roku 1976 a svoje vyhlásenie z 18. februára 2002.¹ Španielske kráľovstvo podalo na Súdny dvor Európskych spoločenstiev proti Spojenému kráľovstvu žalobu o nesplnenie povinnosti.

Súdny dvor na úvod pripomína, že Spojené kráľovstvo prijalo právne predpisy, proti ktorým namieta Španielske kráľovstvo, na účely splnenia povinností vyplývajúcich z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva.² Z dôvodov týkajúcich sa ústavných tradícií sa Spojené kráľovstvo rozhodlo priznať právo voliť a byť volený QCC spĺňajúcim podmienky vyjadrujúce osobitný vzťah s územím, na ktorom sa voľby konajú.

Súdny dvor rozhodol, že ani Zmluva ES, ani zákon z roku 1976 výslovným a presným spôsobom nestanovujú, kto sú osoby majúce právo voliť a byť volené do Európskeho parlamentu. **Podľa v súčasnosti platného práva Spoločenstva patrí totiž vymedzenie osôb majúcich právo voliť a byť volení vo voľbách do Európskeho parlamentu do právomoci každého členského štátu, pričom sa má dodržiavať právo Spoločenstva. Príslušné články Zmluvy ES nebránia tomu, aby členské štáty priznali právo voliť a byť volený určitým osobám majúcim s ním úzky vzťah, teda iným osobám, ako sú jeho vlastní štátni príslušníci alebo občania Únie majúci bydlisko na jeho území.**

Okrem toho, pokiaľ ide o pripojenie územia Gibraltáru k existujúcemu volebnému obvodu v Anglicku, Súdny dvor pripomína, že volič Gibraltáru sa nachádza v analogickej situácii ako volič Spojeného kráľovstva a nemusí čeliť ťažkostiam spojeným so štatútom Gibraltáru, ktorý mu neumožňovali toto právo voliť využívať alebo ho od využitia tohto práva odrádzali. Súdny dvor teda v tejto súvislosti odmieta tvrdenie, ktoré predložilo Španielske kráľovstvo.

•V prejudiciálnom konaní **M. G. Eman a O. B. Sevinger/College van burgemeester en wethouders van Den Haag (C-300/04)** Nederlandse Raad van State naopak Súdnemu dvoru navrhol, aby rozhodol, či členský štát môže z práva voliť v európskych voľbách vylúčiť určité kategórie vlastných občanov, ktorí majú pobyt v zámorskom území pridruženom k Spoločenstvu (ZKÚ), v danom prípade na Arube.

Holandské kráľovstvo sa skladá z Holandska, ako aj z ostrovov Aruba a Holandské Antily. Na všetkých obyvateľov Kráľovstva sa uplatňuje jednotná štátna príslušnosť, a to holandská štátna príslušnosť. Páni Eman a Sevinger, obaja holandskej štátnej príslušnosti a majúci trvalý pobyt v Oranjestad (Aruba), požiadali o zápis do zoznamu voličov, aby sa mohli zúčastniť volieb do Európskeho parlamentu. Ich žiadosť bola zamietnutá z toho dôvodu, že majú trvalý pobyt na Arube.

Holandský Raad van State sa pýta, či sa ustanovenia Zmluvy ES týkajúce sa občianstva Únie uplatňujú na osoby, ktoré majú štátnu príslušnosť členského štátu, a ktoré majú bydlisko alebo trvalý pobyt na ZKÚ.

¹ Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu naposledy zmenený a doplnený rozhodnutím Rady 2002/772/ES/Euratom.

Vyhlásenie z roku 2002: v tomto vyhlásení sa Spojené kráľovstvo zaviazalo „prijat' zmeny a doplnenia potrebné na to, aby sa voličom Gibraltáru umožnilo zúčastniť sa volieb do Európskeho parlamentu v rámci jedného z existujúcich volebných obvodov Spojeného kráľovstva a za rovnakých podmienok, ako ostatným voličom tohto volebného obvodu [neoficiálny preklad]“.

² Matthews/Spojené kráľovstvo z 18. februára 1999 (Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I). V tomto rozsudku Súdny dvor vyhovel žalobe britského štátneho príslušníka majúceho bydlisko na Gibraltáre a rozhodol, že Spojené kráľovstvo porušilo ESEP tým, že na Gibraltáre sa nekonali voľby do Európskeho parlamentu.

Súdny dvor potvrdzuje, že osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi členského štátu a ktoré majú bydlisko alebo trvalý pobyt na území, ktoré patrí medzi ZKÚ, sa môžu dovolávať práv priznaných občanom Únie.

Pokiaľ ide o otázku, či má občan Únie majúci bydlisko alebo trvalý pobyt na ZKÚ právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu, Súdny dvor potvrdzuje, že vymedzenie osôb, ktoré majú právo voliť a byť volené, patrí do právomoci každého členského štátu, pričom sa má dodržiavať právo Spoločenstva. Vzhľadom najmä na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva z uvedeného nevyplýva, že by kritérium spojené s bydliskom bolo neprimerané na účely určenia, kto má právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu.

Pokiaľ však ide o zásadu rovnosti zaobchádzania, v danom prípade sú relevantnými porovnateľnými situáciami holandský štátny príslušník, ktorý má bydlisko v Holandských Antilách alebo na Arube a holandský štátny príslušník, ktorý má bydlisko v tretej krajine. Tieto osoby majú spoločné to, že sú holandskými štátnymi príslušníkmi a nemajú bydlisko na území Holandska. Súdny dvor však konštatuje, že medzi nimi dochádza k rozdielnemu zaobchádzaniu, pretože druhý z nich má právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa konajú v Holandsku, zatiaľ čo prvý z nich takéto právo nemá. Takýto rozdiel v zaobchádzaní musí byť objektívne odôvodnený.

V tomto Súdny dvor rozhodol, že cieľ, ktorý sledoval holandský zákonodarca a ktorý spočíva v priznaní práva voliť a byť volený holandským štátnym príslušníkom, ktorí majú alebo mali vzťahy s Holandskom, spadá do miery voľnej úvahy, ktorú má tento zákonodarca k dispozícii, pokiaľ ide o konanie volieb. **Holandská vláda však dostatočne nepreukázala, že rozdielne zaobchádzanie medzi holandskými štátnymi príslušníkmi, ktorí majú bydlisko v tretej krajine a tými, ktorí majú bydlisko v Holandských Antilách alebo na Arube, je objektívne odôvodnené, a teda že nie je porušením zásady rovnosti zaobchádzania.**

Ak by sa vnútroštátny súd – berúc do úvahy najmä odpovede Súdného dvora – domnieval, že tým, že v súvislosti s voľbami poslancov Európskeho parlamentu konanými 10. júna 2004 neboli do voličských zoznamov zapísané osoby, ktoré majú trvalý pobyt alebo bydlisko v Holandských Antilách a na Arube a ktoré majú holandskú štátnu príslušnosť, došlo k porušeniu ich práv, určenie opatrení, ktoré umožňujú nápravu práv, je vecou vnútroštátneho práva. Tieto opatrenia, ktoré môžu zahŕňať náhradu škody spôsobenej porušením práva Spoločenstva, ktoré sa pripisuje štátu, musia byť v súlade so zásadami rovnocennosti a efektivity.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: CS, DE, EN, ES, HU, IT, FR, NL, PL, PT, SK, SL

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-145/04>

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-300/04>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Obrazové záznamy z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na EBS „Europe by Satellite“; túto službu poskytuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo tlače a komunikácie,

L - 2920 Luxemburg, tel: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249

alebo B-1049 Brusel, tel: (0032) 2 29 64106, fax: (0032) 2 29 65956